

รายงานและประเมินผลภาพรวมการดำเนินงาน
ตามแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
ของกรมศุลกากร

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

กลุ่มคุ้มครองและส่งเสริมจริยธรรม

สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. ความเป็นมา	๑
๒. ผลการดำเนินงาน	๓
๓. การประเมินตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปราม การทุจริตของกรมศุลกากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐	๑๑
๔. วิเคราะห์แผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของกรมศุลกากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐	๑๒
๕. ข้อเสนอแนะ	๑๔

รายงานและประเมินผลภาพรวมการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ของกรมศุลกากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

๑. ความเป็นมา

๑.๑ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ตามข้อเสนอของ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) และเห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐ แปลงแนวทางและมาตรการตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) สู่การปฏิบัติ โดยกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี และแผนปฏิบัติราชการประจำปี รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณตามแผนงานบูรณาการการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป โดยให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และแผนการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ โดยยุทธศาสตร์ฯ ระยะที่ ๓ มีความครอบคลุมกระบวนการดำเนินงาน ด้านการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานหลักออกเป็น ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑	สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต
ยุทธศาสตร์ที่ ๒	ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต
ยุทธศาสตร์ที่ ๓	สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย
ยุทธศาสตร์ที่ ๔	พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก
ยุทธศาสตร์ที่ ๕	ปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริต
ยุทธศาสตร์ที่ ๖	ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย

๑.๒ ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) มีแนวคิดหลักเกี่ยวกับกลไกและปฏิบัติงานด้านการบริหารราชการแผ่นดิน คือ การแก้ไขปัญหา การทุจริตที่ไฉไล จะต้องเริ่มในส่วนที่สำคัญที่สุด คือ “คน” ซึ่งเป็นส่วนที่มีความสำคัญที่จะเป็นกลไกหลัก ในการแก้ไขปัญหา ผู้ที่มีบทบาทสำคัญ คือ หน่วยงานภาครัฐ และเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนและ ภาคประชาสังคมได้เข้ามามีบทบาท เมื่อประชาชนในสังคมเห็นว่าการทุจริตเป็นสิ่งที่ยอมรับไม่ได้ และลุกขึ้นมา ต่อต้านไม่ยอมรับบุคคลที่กระทำการทุจริต จะส่งผลให้บุคคลที่จะกระทำความผิด เกิดจิตสำนึกเกรงกลัวและ ตระหนักว่าตนเองจะได้รับผลกระทบจากการไม่ยอมรับของสังคม สุดท้ายจะไม่สามารถอยู่ในสังคมได้อีกต่อไป

๑.๓ กระทรวงการคลังมีนโยบายส่งเสริมและพัฒนาองค์กรไปสู่การเป็น “กระทรวงการคลัง คุณธรรม โปร่งใส ไร้ทุจริต” โดยได้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการป้องกันและ ปราบปรามปัญหาการทุจริตระหว่าง กระทรวงการคลัง กับ สำนักงาน ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ท. และองค์กร ต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๙ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการป้องกันและ ต่อต้านการทุจริตตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและนโยบายรัฐบาล พร้อมทั้งได้มีคำสั่งกระทรวงการคลัง ที่ ๑๒๗๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๙ แต่งตั้งคณะกรรมการร่วม การป้องกันและปราบปรามการทุจริตกระทรวงการคลัง และคำสั่งกระทรวงการคลังที่ ๒๔/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๐ แต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของกระทรวงการคลัง มีอำนาจ หน้าที่กำกับดูแล ติดตาม และพิจารณากลับกรองเรื่องร้องเรียนการทุจริตต่อหน้าที่ ประพฤติมิชอบ หรือ

กระทำการให้เกิดความเสียหายแก่ราชการและเสนอความเห็นต่อปลัดกระทรวงการคลังและ/หรือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเพื่อพิจารณาสั่งการให้ดำเนินการทางวินัย ความรับผิดทางแพ่ง และความรับผิดทางอาญา ทั้งนี้ เพื่อให้บุคลากรในสังกัดมีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน โดยในการนี้ กระทรวงการคลังได้มอบหมายให้กรมศุลกากรเป็นหน่วยงานนำร่อง “ศุลกากรคุณธรรม” เพื่อให้เป็นต้นแบบของการสร้างหน่วยงานที่มีความโปร่งใสและไร้ทุจริต ในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะมีคณะกรรมการที่ทำหน้าที่กำกับ ติดตามและตรวจสอบการทุจริตต่อหน้าที่และประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่กรมศุลกากรเป็นการเฉพาะอีกทางหนึ่งด้วย

๑.๔ กรมศุลกากรในฐานะหน่วยงานราชการที่มีภารกิจเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีอากรจากการนำสินค้าเข้าและส่งออก การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางศุลกากร และเป็นองค์กรหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้านการค้าของประเทศ ผู้บริหารของกรมศุลกากรมีเจตจำนงแน่วแน่และนโยบายที่ชัดเจนในการบริหารกรมศุลกากรด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม โปร่งใส และพร้อมรับผิด ส่งเสริมให้มีการเสริมสร้างมาตรฐานด้านคุณธรรมและจริยธรรมแก่เจ้าหน้าที่ มีการดำเนินการเพื่อพัฒนาความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน รวมถึงการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่กรมศุลกากรอย่างจริงจัง และเพื่อให้กรมศุลกากรมีแนวทางขับเคลื่อนกลไกการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และนโยบายของกระทรวงการคลัง รวมถึงเพื่อให้การดำเนินนโยบายด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของกรมศุลกากรมีผลเป็นรูปธรรม จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของกรมศุลกากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

๑.๕ ในการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของกรมศุลกากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ กรมศุลกากรได้แปลงแนวทางและมาตรการตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ไปสู่การปฏิบัติภายใต้กรอบแนวทางการดำเนินการ “องค์กรศุลกากรคุณธรรม โปร่งใส ไร้ทุจริต” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมีโครงการบรรจุอยู่ในแผนดังกล่าว จำนวน ๑๒ โครงการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้กรมศุลกากรมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โปร่งใส ปราศจากการทุจริต ให้ข้าราชการมีความรู้และความเข้าใจและปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมของกรมศุลกากร และให้หน่วยงานด้านการปราบปรามการทุจริตมีการดำเนินงานเป็นมาตรฐานในการแสวงหาข้อเท็จจริงและการไต่สวนวินิจัยมีความถูกต้อง เป็นธรรม รวดเร็วอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดตัวชี้วัด คือ

(๑) ข้าราชการมีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาข้าราชการของกรมศุลกากร

(๒) ร้อยละของจำนวนเรื่องร้องเรียนเจ้าหน้าที่ที่ถูกดำเนินการทางวินัยในคดีที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตหรือประพฤติมิชอบลดลง และ

(๓) หน่วยงานด้านการปราบปรามการทุจริตมีการดำเนินงานเป็นมาตรฐานในการแสวงหาข้อเท็จจริงและการไต่สวนวินิจัยมีความถูกต้องเป็นธรรม รวดเร็วอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

๒. ผลการดำเนินงาน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ กรมศุลกากรมีการดำเนินโครงการต่าง ๆ ภายใต้แผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต จำนวน ๑๒ โครงการ โดยสามารถดำเนินการได้สำเร็จตามตัวชี้วัด/เป้าหมายของแต่ละโครงการ ครบทุกโครงการ รายละเอียดผลการดำเนินการ ดังนี้

นโยบาย/มาตรการ/แผนงาน/โครงการ	ผลสำเร็จ	รายละเอียดผลการดำเนินการ
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่อดทนต่อการทุจริต มีโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๑ จำนวน ๓ โครงการ		
<p>๑. โครงการปลูกจิตสำนึกด้านจริยธรรม ธรรมภิบาล และการป้องกันการทุจริต และประพจน์มิชอบในภาครัฐ</p> <p>มีวัตถุประสงค์เพื่อปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรม ค่านิยม และหล่อหลอมความรู้สึกในความรัก ความผูกพันในผลประโยชน์ของชาติ ส่งเสริมและปลูกฝังให้บุคลากรประพฤติปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ดั่งาม โดยใช้กิจกรรมทางศาสนาเข้ามาคล่อมเกล่าจิตใจ อันจะนำไปสู่การป้องกันการทุจริต และประพจน์มิชอบได้อีกทางหนึ่งด้วย โดยประกอบด้วยโครงการย่อย ๔ โครงการ</p> <p>๑.๑ โครงการความดีที่ฝากไว้</p>	<p>เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้</p>	<p>- ดำเนินการสัมภาษณ์ข้าราชการที่เกษียณอายุในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๕ คน ได้แก่</p> <p>๑) นายเสรี ไทยจงรักษ์ รองอธิบดีกรมศุลกากร</p> <p>๒) นายสัมพันธ์ จารุรัตนานนท์ ผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรท่าเรือกรุงเทพ</p> <p>๓) นางจันทนา เยี่ยงสุภาพานนท์ ผู้เชี่ยวชาญด้านโปรแกรมประยุกต์ สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร</p> <p>๔) นางสุภรณ์ สร้อยทอง ผู้อำนวยการส่วนบริการศุลกากร ด้านศุลกากรกระบี่</p> <p>๕) นางสาวธรรทิพย์ ปรีชาวิบูลย์ หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล</p> <p>- เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ในการทำงาน การใช้ชีวิต คุณธรรม จริยธรรม คติธรรม และข้อคิดต่าง ๆ และได้จัดทำเป็นสื่อวีดิทัศน์ เผยแพร่บนระบบ Intranet และ Internet และในงานวันเกษียณอายุราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๐</p>

นโยบาย/มาตรการ/แผนงาน/โครงการ	ผลสำเร็จ	รายละเอียดผลการดำเนินการ
<p>๑.๒ โครงการเข้าวัดปฏิบัติธรรมวันธรรมสวนะ</p> <p>๑.๓ โครงการตามรอยคำสอนพ่อ สืบสานพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัส</p> <p>๑.๔ โครงการสนับสนุนบุคลากรที่ขอ อนุญาตลาอุปสมบทในพระพุทธศาสนา หรือขออนุญาตลาไปประกอบพิธีฮัจย์</p>	<p>เป็นไปตาม เป้าหมาย ที่กำหนดไว้</p> <p>เป็นไปตาม เป้าหมาย ที่กำหนดไว้</p> <p>เป็นไปตาม เป้าหมาย ที่กำหนดไว้</p>	<p>- ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จัดกิจกรรมเข้าวัด ปฏิบัติธรรมให้แก่ข้าราชการ พนักงานราชการ และ ลูกจ้าง ณ วัดต่างๆ ในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๓ วัด โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทั้งหมด จำนวน ๕๙๔ คน</p> <p>- กรมศุลกากรดำเนินการเผยแพร่คติธรรม ภายใต้ หัวข้อเรื่อง “ตามรอยคำสอนพ่อ สืบสานพระบรม ราโชวาทและพระราชดำรัส” บนระบบ Intranet ในทุกวันทำการ ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ จำนวนรวม ๒๖๐ ครั้ง</p> <p>- จากการสำรวจความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่กรม ศุลกากร จำนวน ๒,๓๒๙ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๗ จากจำนวนเจ้าหน้าที่ทั้งหมด พบว่า ส่วนใหญ่เห็นว่ การเผยแพร่คติธรรมดังกล่าว จะช่วยสร้างจิตสำนึก ที่ดีมีความซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบ และควรมี การเผยแพร่ข้อคิด คติธรรม คำสอนต่างๆ ใน ปีงบประมาณต่อไป</p> <p>- มีผู้ขอรับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายเพื่อลาไปอุปสมบท จำนวน ๔ ราย รายละเอียด ๕,๐๐๐ บาท</p>
<p>๒. โครงการเรียนรู้ประมวลจริยธรรม ด้วยตนเอง</p> <p>มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของ กรมศุลกากรมีความรู้และความเข้าใจ เกี่ยวกับปณิญาอรุชา ฉบับปรับปรุง (The Revised Arusha Declaration) และประมวลระเบียบว่าด้วยจริยธรรม และความประพฤติของเจ้าหน้าที่ (Model Code of Ethics and Conduct) ขององค์การศุลกากรโลก (WCO) ผ่าน ระบบ Intranet ของกรมศุลกากร โดยมี แบบทดสอบความรู้ก่อนและหลัง การเรียนรู้ (Pre-test and Post-test) เพื่อช่วยสร้างความตระหนักรู้ในการ ป้องกันการประพฤติที่ส่อไปในทางทุจริต หรือประพฤตินิชอบ</p>	<p>เป็นไปตาม เป้าหมาย ที่กำหนดไว้</p>	<p>- กรมศุลกากรได้จัดทำบทเรียนและบททดสอบ ความรู้ก่อนและหลังเรียนเกี่ยวกับปณิญาอรุชา ฉบับปรับปรุง (The Revised Arusha Declaration) และ ประมวลระเบียบว่าด้วยจริยธรรมและ ความประพฤติของเจ้าหน้าที่ (Model Code of Ethics and Conduct) ขององค์การศุลกากรโลก และให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดทุกคนเข้ารับการเรียนรู้ ประมวลจริยธรรมด้วยตนเอง ผ่านทางระบบ Intranet ระหว่างวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ – ๑๐ กันยายน ๒๕๖๐ และขยายเวลา (รอบเพิ่มเติม) ระหว่างวันที่ ๒ - ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๐</p> <p>- สรุปผลการดำเนินการ พบว่า มีผู้ผ่านเกณฑ์ การทดสอบการเรียนรู้ จำนวน ๕,๐๔๐ คน คิดเป็น ร้อยละ ๘๑ (จากจำนวนบุคลากรของกรมศุลกากร ทั้งหมด ๖,๒๕๐ คน ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๐) ซึ่งเป็นไปตามตัวชี้วัดที่กำหนด ให้ร้อยละ ๘๐ ของ</p>

นโยบาย/มาตรการ/แผนงาน/โครงการ	ผลสำเร็จ	รายละเอียดผลการดำเนินการ
		เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเข้าใจในปณิธานารุชาฉบับปรับปรุง และประมวลระเบียบว่าด้วยจริยธรรมและความประพฤติของเจ้าหน้าที่ขององค์การศุลกากรโลก
<p>๓. โครงการคนดีศรีศุลกากร</p> <p>มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมยกย่องบุคลากรที่ประพฤติตนตามจรรยาข้าราชการกรมศุลกากรและประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และส่งเสริมเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต รักษาวินัยและความถูกต้อง และความโปร่งใส โดยการยกย่องเชิดชูเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจและดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี ยึดมั่นในกฎ ระเบียบ มีความพากเพียรในการทำงาน อุทิศตนและเวลาให้แก่ราชการ</p>	<p>เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้</p>	<p>- มีผู้ถูกเสนอชื่อเข้ารับการคัดเลือก “คนดีศรีศุลกากร” จำนวน ๑๔ คน และได้รับการคัดเลือกจำนวน ๕ คน โดยผู้ที่ได้รับคัดเลือกมาจากหน่วยงาน สทส. สบท. กพบ. สทก. และ สพก. สำหรับผู้ที่ไม่ได้รับคัดเลือก จำนวน ๙ คน ได้รับใบประกาศเกียรติคุณเป็น “คนดีศรีหน่วยงาน” ซึ่งได้มีพิธีมอบรางวัลแก่ผู้ได้รับคัดเลือก “คนดีศรีศุลกากร” และ “คนดีศรีหน่วยงาน” ในวันครบรอบวันคล้ายวันสถาปนากรมศุลกากร</p>
<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต มีโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๒ จำนวน ๒ โครงการ</p>		
<p>๔. โครงการศุลกากรคุณธรรม</p> <p>เป็นโครงการที่ดำเนินการตามแนวทางการสร้างองค์กรคุณธรรม ๖ ขั้นตอนของศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์เกษม วัฒนชัย องคมนตรี มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ศุลกากรทุกคนในทุกระดับ เสริมสร้างทัศนคติให้ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต รักษาวินัยและความถูกต้องโดยยึดประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นที่ตั้ง ยกระดับการยอมรับของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและภาคประชาสังคมในด้านความโปร่งใสในการให้บริการ และปฏิรูปกรมศุลกากรให้เป็นหน่วยงานที่มีธรรมาภิบาล</p>	<p>เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้</p>	<p>- รวบรวมข้อมูลพฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ และจริยปฏิบัติภายใต้คุณธรรมหลักของทุกส่วนราชการในกรมศุลกากร และข้อมูลที่ได้จากการจัดทำแบบสอบถามผ่านระบบ Intranet มาพิจารณากำหนดคุณธรรมอัตลักษณ์ของกรมศุลกากร ได้แก่ “รับผิดชอบ สุจริต จิตบริการ” และกำหนดจริยปฏิบัติตามคุณธรรมอัตลักษณ์ ดังนี้</p> <p>๑) รับผิดชอบ (Accountability) คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ตรงต่อเวลา และไม่เบียดบังเวลาราชการ - ร่วมแรงร่วมใจปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้ประสบผลสำเร็จ เป็นไปตามมาตรฐาน - ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้ <p>๒) สุจริต (Integrity) คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริต ไม่แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ - ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน <p>๓) จิตบริการ (Service Mind) คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> - บริการรวดเร็วด้วยความเต็มใจ ไม่เลือกปฏิบัติ

นโยบาย/มาตรการ/แผนงาน/โครงการ	ผลสำเร็จ	รายละเอียดผลการดำเนินการ
<p>๕. โครงการคิดดี ทำดี สุลกากรทำได้ : Self – Assessment</p> <p>มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เจ้าหน้าที่ สุลกากรมีการประเมินตนเอง (Integrity Self - Assessment) เป็นระยะ มีการตรวจสอบและประเมินด้านสมรรถภาพ และการบริการที่เหมาะสมเพื่อช่วยเสริมสร้างมาตรฐานด้านการปฏิบัติหน้าที่ที่ดีและเป็นมืออาชีพ และเพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินเสนอกรมศุลกากร เพื่อใช้ประกอบการพิจารณากำหนดกิจกรรมย่อยในการเสริมสร้างทัศนคติในการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต รักษาวินัยและความถูกต้องโดยยึดประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเป็นที่ตั้ง</p>	<p>เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้</p>	<p>- ใช้วาจาสุภาพ ยิ้มแย้มแจ่มใส และเป็นมิตรต่อผู้รับบริการ</p> <p>- กรมศุลกากรได้จัดทำแบบประเมินคุณธรรมตนเอง (Integrity Self – Assessment Checklist) และแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการระดับสำนัก สำนักงาน กลุ่มและด่านศุลกากรทุกแห่ง แจ้งให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดทุกคนเข้าทำแบบประเมินดังกล่าว ผ่านทางระบบ Intranet ระหว่างวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ – ๑๐ กันยายน ๒๕๖๐</p> <p>- เมื่อสรุปและประเมินผลการดำเนินการ พบว่ามีเจ้าหน้าที่เข้าทำแบบประเมินฯ จำนวน ๓,๘๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๑ (จากจำนวนบุคลากรของกรมศุลกากรทั้งหมด ๖,๒๕๐ คน ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๐) โดยผู้ทำแบบประเมินฯ ได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่าง ๆ ดังนี้</p> <p>๑. ควรนำผลที่ได้จากการสำรวจไปสู่การปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น</p> <p>๒. กรมศุลกากรควรรณรงค์ปลูกฝังจิตสำนึกในด้านความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส กล้ายืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องให้แก่เจ้าหน้าที่อยู่เสมอ</p> <p>๓. มาตรการทางด้านคุณธรรมและจริยธรรมควรปลูกฝังแต่เริ่มรับราชการ และควรมีบทลงโทษที่ชัดเจนรวดเร็ว</p> <p>๔. ควรกำหนดให้มีการอบรมเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่องในเรื่องประมวลกฎหมายอาญาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ วินัย ประมวลจริยธรรม และจรรยาบรรณราชการ อย่างน้อยปีละ ๓ ชั่วโมง</p>
<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย มีโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๓ จำนวน ๑ โครงการ</p>		
<p>๖. โครงการกรอบเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path) ของข้าราชการกรมศุลกากร</p> <p>มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเส้นทางการเติบโตและความก้าวหน้าชัดเจนให้แก่ข้าราชการกรมศุลกากรให้สามารถวางแผนเส้นทางการเติบโตในสายอาชีพของตนเองและมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และเพื่อใช้เป็นแนวทางใน</p>	<p>เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้</p>	<p>- กรมศุลกากรยังคงใช้หลักเกณฑ์ตามประกาศกรมศุลกากรที่ ๑๖๑/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ เรื่อง เส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพ (Career Path) ของกรมศุลกากร และอยู่ระหว่างดำเนินการปรับปรุงกรอบการส่งเสริมประสบการณ์ของกรมศุลกากร จำนวน ๒ สายงาน คือ สายงานนักวิชาการศุลกากร และสายงานนักทรัพยากรบุคคล</p>

นโยบาย/มาตรการ/แผนงาน/โครงการ	ผลสำเร็จ	รายละเอียดผลการดำเนินการ
การวางแผนเตรียมกำลังคนเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งที่สำคัญ		
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก มีโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๓ จำนวน ๔ โครงการ		
<p>๗. โครงการพันธมิตรศุลกากร (Customs Alliances)</p> <p>มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างภาคีเครือข่ายการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนเพื่อเฝ้าระวังป้องกันมิให้เกิดการทุจริตประพตติมิชอบ เสริมสร้างธรรมาภิบาลของเจ้าหน้าที่และยับยั้งการทุจริตและประพตติมิชอบในองค์กร ปรับเปลี่ยนทัศนคติของเจ้าหน้าที่บนพื้นฐานของการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเป็นธรรมและมีความภูมิใจในวิชาชีพศุลกากร และเพื่อให้การให้บริการศุลกากรที่สะดวก รวดเร็วและโปร่งใส เป็นธรรม</p>	<p>เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้</p>	<p>- มีภาคเอกชนลงทะเบียนเพื่อเข้าร่วมเป็นสมาชิกจำนวน ๓๒๕ ราย</p> <p>- มีการจัดงานเปิดตัวพันธมิตรศุลกากร และมอบใบรับรองแก่สมาชิกพันธมิตรศุลกากร เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๐ ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ รวมทั้งการจัดงานสัมมนามิติใหม่กรมศุลกากร (Customs ๔.๐) เรื่อง กฎหมายศุลกากรฉบับใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๐ และการสัมมนา เรื่อง เจาะลึกกฎหมายศุลกากรฉบับใหม่</p> <p>- ดำเนินการประสานงานเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกรมศุลกากรให้แก่สมาชิกพันธมิตรศุลกากร จำนวน ๑๗๑ เรื่อง ซึ่งดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน ๑๓๖ เรื่อง และอยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน ๓๕ เรื่อง</p>
<p>๘. โครงการประสานความร่วมมือภาครัฐและภาคเอกชน</p> <p>มีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำเข้าส่งออกได้ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการนำเข้าส่งออก ตลอดจนประสานงานและแก้ไขปัญหาอันเกี่ยวกับการนำเข้าส่งออกร่วมกัน สร้างความสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนได้อย่างเหมาะสมและสามารถทำงานร่วมกันในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา และปรับปรุงรูปแบบหรือวิธีการทำงานที่จะทำให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองความต้องการและสร้างความสะดวกในการนำเข้า - ส่งออก</p>	<p>เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้</p>	<p>- จัดประชุมและสรุปแนวทางแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการนำเข้าและส่งออกให้หน่วยงานภายในและภายนอกได้รับทราบพร้อมรายงานผลการดำเนินงานให้อธิบดีรับทราบ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เน้นเรื่องโครงการพัฒนาระบบพิธีการศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์สำหรับการค้าชายฝั่ง</p>
<p>๙. โครงการปรับเปลี่ยนกระบวนการตรวจปล่อยสินค้าขาเข้าทางบก ทางทะเล และอากาศ</p> <p>มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงและพัฒนากระบวนการศุลกากรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับ Revised Kyoto Convention</p>	<p>เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้</p>	<p>- แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับโครงการปรับเปลี่ยนกระบวนการตรวจปล่อยสินค้าขาเข้าทางบก ทางทะเล และอากาศ ผลการดำเนินการสรุปได้ ดังนี้</p> <p>๑. มีการกำหนดเป้าหมาย (Targeting) การตรวจสอบสินค้า (Red Line) จากระบบใบขนสินค้า</p> <p>๒. จัดตั้งทีมผู้เชี่ยวชาญในการกำกับดูแล วิเคราะห์</p>

นโยบาย/มาตรการ/แผนงาน/โครงการ	ผลสำเร็จ	รายละเอียดผลการดำเนินการ
<p>สร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจปล่อยสินค้าขาเข้า และลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่</p>		<p>ฐานข้อมูลสถิติ Status ที่ผิดปกติหรือค้างดำเนินการ เคลื่อนย้ายสินค้า ของตกค้าง เพื่อควบคุมตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของสินค้าทุก shipment</p> <p>๓. ปรับกระบวนการบริหารความเสี่ยง Central Profile และ Local Profile ที่เน้นประสิทธิภาพการข่าว</p> <p>๔. พัฒนาทีมบริหารความเสี่ยงในพื้นที่เพื่อรวบรวมวิเคราะห์ ประมวลข้อมูลและการข่าว</p> <p>๕. จัดฝึกอบรมหลักสูตร “การตรวจสินค้าทั้งสินค้าที่มีความเสี่ยง สินค้าที่ต้องมีความรู้พิเศษ และสินค้าทั่วไป” เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับทีมตรวจสินค้า</p> <p>๖. พัฒนารูปแบบการสั่งการตรวจ การบันทึกข้อมูล การตรวจ และอื่น ๆ ในระบบคอมพิวเตอร์ และแก้ไขประมวลระเบียบปฏิบัติ คำสั่งฯ ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับรูปแบบการตรวจสินค้าแบบเป็นทีม</p> <p>๗. ประสานตัวแทนเรือและผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในการส่งข้อมูล manifest ล่วงหน้า และร่วมมือในการผลักดันโครงการสู่การปฏิบัติ</p> <p>๘. จัดตั้งทีมตรวจสินค้าในพื้นที่และส่วนกลาง (ทีมเชี่ยวชาญสินค้าพิเศษ) พร้อมปรับโครงสร้างอัตรากำลังให้สอดคล้องกับกระบวนการตรวจสินค้าแบบใหม่ โดยการตรวจสินค้าทางกายภาพต้องตรวจต่อหน้า CCTV/ Video Camera/ Mobile Phone Camera</p> <p>๙. จัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ในการตรวจสินค้าทางกายภาพ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๑๐. ประเมินความพึงพอใจผู้ประกอบการก่อนและหลังโครงการฯ</p> <p>๑๑. กำกับ ดูแล ประเมินผลโครงการ ปรับปรุงแก้ไขจุดบกพร่อง และสรุปผลเสนอกรมฯ</p>
<p>๑๐. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ Local Profile สำนักงานศุลกากรและด่านศุลกากร</p> <p>มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการควบคุมทางศุลกากรด้วยการบริหารความเสี่ยง โดยเฉพาะการเพิ่มประสิทธิภาพ Local Profile เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงในการอำนวยความสะดวกทางการค้าแก่ผู้ประกอบการ</p>	<p>เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้</p>	<p>- ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ และจัดเก็บข้อมูลเบื้องต้นของหน่วยงานที่ได้รับคัดเลือกประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้แก่ ด่านศุลกากรแม่สาย ด่านศุลกากรเชียงของ และสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงระบบ Local Profile สรุปได้ ดังนี้</p> <p>๑. การศึกษาสภาพแวดล้อมในเรื่องสถิติการนำเข้า – ส่งออกสินค้าโดยหน่วยงานพื้นที่ เป็นเรื่องสำคัญในการกำหนดเงื่อนไขความเสี่ยง ซึ่งหน่วยงานพื้นที่</p>

นโยบาย/มาตรการ/แผนงาน/โครงการ	ผลสำเร็จ	รายละเอียดผลการดำเนินการ
<p>ที่สุจริตที่มีความเสี่ยงต่ำ และกำหนดมาตรการที่เข้มงวดในการตรวจสอบสินค้าที่มีความเสี่ยงสูง</p>		<p>ควรจะกระทำอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากมีผลต่อประสิทธิภาพของการกำหนดเงื่อนไขความเสี่ยง การบริหารความเสี่ยง การควบคุมทางศุลกากร และการป้องกันปราบปรามการกระทำความผิด อย่างไรก็ตาม การวัดผลสำเร็จของการกำหนดเงื่อนไขความเสี่ยงนั้นไม่สามารถวัดผลจากสถิติการจับกุมหรือสถิติการจัดเก็บรายได้เพียงอย่างเดียว เนื่องจากปริมาณและมูลค่าการนำเข้า – ส่งออกสินค้า เป็นปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้</p> <p>๒. แม้ว่าในบางพื้นที่จะกำหนดให้มีการตรวจทางกายภาพในอัตราร้อยละ ๑๐๐ ซึ่งอาจทำให้มองไม่เห็นประโยชน์จากการกำหนดเงื่อนไขความเสี่ยง แต่ในความเป็นจริง มีเจ้าหน้าที่ใหม่จำนวนมากที่ยังต้องการคำแนะนำว่า การตรวจทางกายภาพนั้น ๆ เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบข้อใด การระบุกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องในช่อง Routing Message จึงเป็นเรื่องที่อาจถูกมองข้าม ซึ่งสำนักงานศุลกากรและด่านศุลกากรควรให้ความสำคัญ</p>
<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริต มีโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๕ จำนวน ๒ โครงการ</p>		
<p>๑๑. โครงการระงับศุลกากร</p> <p>เป็นโครงการจัดตั้งศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียน ณ ที่ทำการด่านศุลกากร และสำนักงานศุลกากร เพื่อประโยชน์ในด้านการบูรณาการกลยุทธ์ด้านการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของกรมศุลกากร และเพื่อให้ผู้มาติดต่อราชการในหน่วยราชการสังกัดกรมศุลกากรได้รับการอำนวยความสะดวก ตลอดจนได้รับการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติพิธีการศุลกากรอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม สร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อกรมศุลกากร</p>	<p>เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้</p>	<p>- จัดส่งรายชื่อหัวหน้าและเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ประสานงานแก้ไขเรื่องร้องเรียน ตามโครงการ “ระงับศุลกากร” ให้หัวหน้าส่วนราชการระดับสำนักงาน กลุ่ม และด่านศุลกากรทุกแห่งเพื่อใช้ประโยชน์ในทางราชการ พร้อมทั้งเผยแพร่ในเว็บไซต์ของกรมศุลกากรเพื่อให้ผู้มาติดต่อราชการในหน่วยงานราชการสังกัดกรมศุลกากรได้รับการอำนวยความสะดวก ตลอดจนได้รับการแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติพิธีการศุลกากรอย่างรวดเร็วและเป็นธรรม และจากการติดตามผลการดำเนินการพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีการร้องเรียนผ่านโครงการดังกล่าว จำนวน ๒๐ เรื่อง ดังนี้</p> <p>๑. เรื่องเกี่ยวกับขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริง จำนวน ๕ เรื่อง (สสป. ๒ เรื่อง สผก. ๑ เรื่อง และ สทบ. ๒ เรื่อง)</p> <p>๒. เรื่องร้องเรียน จำนวน ๗ เรื่อง (สกม. ๑ เรื่อง สผก. ๕ เรื่อง และด่านศุลกากรแม่กลอง ๑ เรื่อง)</p> <p>๓. เรื่องขอรับคำปรึกษา จำนวน ๓ เรื่อง (สผก. ๑ เรื่อง</p>

นโยบาย/มาตรการ/แผนงาน/โครงการ	ผลสำเร็จ	รายละเอียดผลการดำเนินการ
		<p>และ สกท. ๒ เรื่อง)</p> <p>๔. เรื่องระบบการทำงาน จำนวน ๔ เรื่อง (สทบ. ๑ เรื่อง ด้านบุคลากรเชิงของ ๑ เรื่อง และด้านบุคลากร อรัญประเทศ ๒ เรื่อง)</p> <p>- ทั้งนี้ เรื่องร้องเรียนดังกล่าวได้รับการดำเนินการ แก้ไขเป็นที่เรียบร้อยแล้ว</p>
<p>๑๒. โครงการให้ความรู้และเผยแพร่ การดำเนินการทางวินัยและความรับผิดชอบ ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่</p> <p>มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากรของ กรมศุลกากรรับทราบพฤติกรรมการกระทำ อันเป็นความผิดวินัยและความรับผิดชอบ ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ และแนวการพิจารณา โทษและอัตราโทษเมื่อมีการกระทำผิด วินัยและความรับผิดชอบทางละเมิดของ เจ้าหน้าที่ เพื่อเสริมสร้างและพัฒนา ทักษะ จิตสำนึก และพฤติกรรมของ บุคลากรกรมศุลกากรให้เป็นผู้มีวินัย หลีกเลี่ยงพฤติกรรมการกระทำผิดวินัย และความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่</p>	<p>เป็นไปตาม เป้าหมาย ที่กำหนดไว้</p>	<p>- มีการแจ้งเวียนคำสั่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการ ทางวินัยและความรับผิดชอบทางละเมิดโดยทันทีที่มีคำสั่ง กรมศุลกากร เช่น คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน คำสั่งลงโทษ และ</p> <p>- จัดทำบทเรียนความรู้วินัยและความรับผิดชอบ ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทุกคนได้เข้า มาเรียนรู้และทำแบบทดสอบประเมินความรู้วินัยฯ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามระเบียบ ของทางราชการ ผ่านระบบ Intranet ระหว่างวันที่ ๑ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๐ โดยมีเจ้าหน้าที่เข้ามาเรียนรู้ และทำแบบทดสอบ จำนวน ๓,๑๐๔ ราย หรือคิดเป็น ร้อยละ ๖๗.๖๒ ของเจ้าหน้าที่ทั้งหมดจำนวน ๖,๔๒๖ ราย</p>

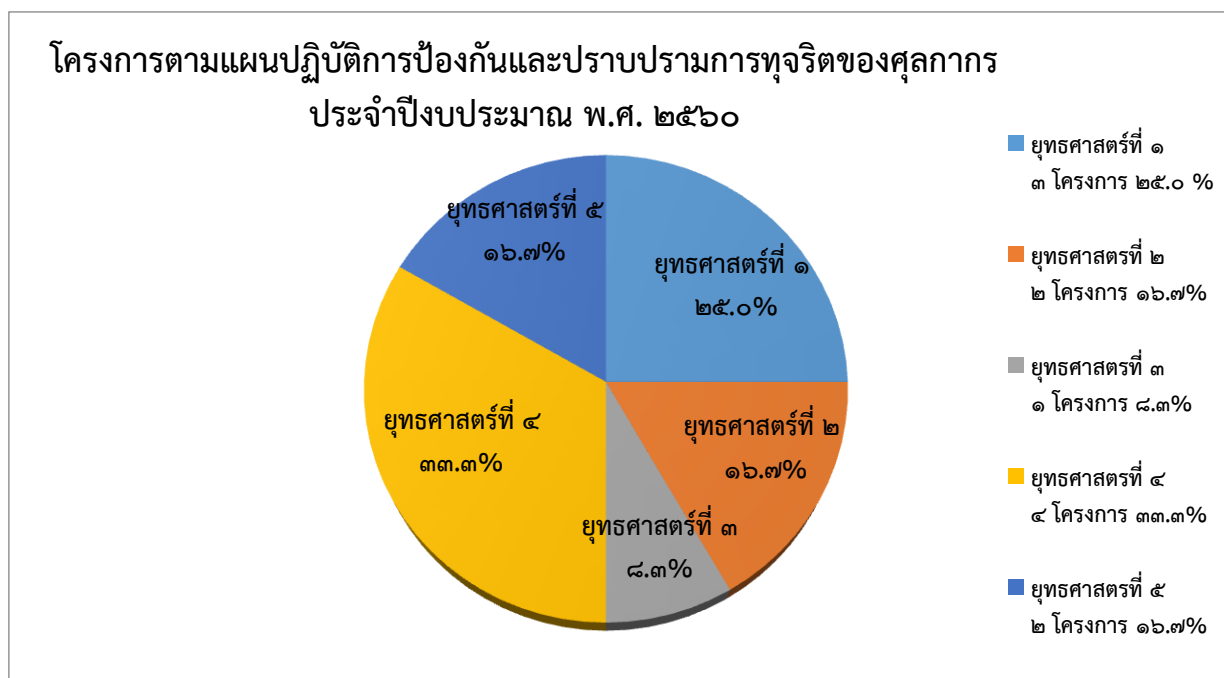
๓. การประเมินตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมายตามแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของกรมศุลกากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

การประเมินตามตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมายของแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของกรมศุลกากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ สรุปผลได้ ดังนี้

ตัวชี้วัด	ผลการดำเนินงาน
ตัวชี้วัดที่ ๑ : ข้าราชการมีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาข้าราชการของกรมศุลกากร (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐)	- กรมศุลกากรได้มีการดำเนินการตามตัวชี้วัดที่ ๑ คือ โครงการเรียนรู้ประมวลจริยธรรมด้วยตนเอง โดยจัดทำบทเรียนและบททดสอบความรู้ก่อนและหลังเรียนเกี่ยวกับปณิญาธูรชฌา ฉบับปรับปรุง (The Revised Arusha Declaration) และประมวลระเบียบว่าด้วยจริยธรรมและความประพฤติของเจ้าหน้าที่ (Model Code of Ethics and Conduct) ขององค์การศุลกากรโลก เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของกรมศุลกากรทุกคนเข้ารับการเรียนรู้ประมวลจริยธรรมด้วยตนเอง ผ่านทางระบบ Intranet เมื่อสรุปและประเมินผลการดำเนินการ พบว่า ผู้ผ่านเกณฑ์การทดสอบการเรียนรู้ จำนวน ๕,๐๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๑ (จากจำนวนบุคลากรของกรมศุลกากรทั้งหมด ๖,๒๕๐ คน) ซึ่งเป็นไปตามตัวชี้วัดที่กำหนดให้ร้อยละ ๘๐ ของเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเข้าใจในปณิญาธูรชฌา ฉบับปรับปรุง และประมวลระเบียบว่าด้วยจริยธรรมและความประพฤติของเจ้าหน้าที่ขององค์การศุลกากรโลก จึงทำให้ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่ ๑ เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด
ตัวชี้วัดที่ ๒ : ร้อยละของจำนวนเรื่องร้องเรียนเจ้าหน้าที่ที่ถูกดำเนินการทางวินัยในคดีที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตหรือประพฤติดมิชอบลดลง โดยวัดจากจำนวนเรื่องร้องเรียนลดลง (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐)	- กรมศุลกากรได้มีการดำเนินการตามตัวชี้วัดที่ ๒ คือ การจัดการเรื่องร้องเรียนสำหรับกรณีการร้องเรียนพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่มีการร้องเรียนผ่านกลุ่มคุ้มครองและส่งเสริมจริยธรรม ซึ่งจากผลสรุปการจัดการเรื่องร้องเรียน พบว่า ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีเรื่องร้องเรียนรับเข้าทั้งสิ้น จำนวน ๑๕ เรื่อง แต่ถูกส่งเพื่ดำเนินการทางวินัยเพียง ๑ เรื่อง ในขณะที่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีเรื่องร้องเรียนรับเข้าทั้งสิ้น จำนวน ๕๗ เรื่อง แต่ถูกส่งเพื่ดำเนินการทางวินัย ๓ เรื่อง จึงทำให้ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่ ๒ ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด
ตัวชี้วัดที่ ๓ : หน่วยงานด้านการปราบปรามการทุจริตมีการดำเนินงานเป็นมาตรฐาน ประสิทธิภาพในการแสวงหาข้อเท็จจริงและการไต่สวนวินิจฉัยมีความถูกต้องเป็นธรรม รวดเร็วอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ โดยวัดจากเรื่องกล่าวหาหรือร้องเรียนแล้วเสร็จทั้งคดีค้างเก่าและรับใหม่ โดยมีจำนวนคดีค้างลดลง (ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐)	- กรมศุลกากรได้มีการดำเนินการตามตัวชี้วัดที่ ๓ คือ ได้สรุปจำนวนข้อร้องเรียนที่มีคำสั่งกรณีวินัยคงค้างจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๑๐ คดีรวมกับจำนวนข้อร้องเรียนที่ได้รับใหม่ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๒๖ คดี รวมทั้งสิ้น ๓๖ คดี และได้ดำเนินการแล้วเสร็จจำนวน ๑๐ คดี ทำให้มีคดีค้างลดลง ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ คิดเป็นร้อยละ ๒๘ จึงทำให้ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่ ๓ ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๔. วิเคราะห์แผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของกรมศุลกากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

๔.๑ การดำเนินงานโครงการตามแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของกรมศุลกากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ แบ่งตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐ ระยะที่ ๓ จำนวน ๕ ยุทธศาสตร์ คิดเป็นร้อยละได้ ดังนี้

๔.๒ สรุปผลการวิเคราะห์ความสำเร็จของการดำเนินตามแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของกรมศุลกากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐

๑. การดำเนินการของโครงการต่าง ๆ จำนวน ๑๒ โครงการ ภายใต้แผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของกรมศุลกากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ – ยุทธศาสตร์ที่ ๕ มีผลการดำเนินการในทุกโครงการเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๒. กรมศุลกากรมีการแต่งตั้งคณะทำงานศึกษาและประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของกรมศุลกากร (ศาสตราจารย์ ดร. สกนธ์ วรรณวิวัฒนา เป็นที่ปรึกษาคณะทำงาน) เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกรมศุลกากรให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยุทธศาสตร์คະແນດຊີນີການຮັບຮູ້ການທຸຈິດ (Corruption Perception Index : CPI) ของประเทศไทย ซึ่งคณะทำงานฯ มีหน้าที่รวบรวมข้อมูล ศึกษา วิเคราะห์ และประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของกรมศุลกากร (Integrity and Transparency Assessment – ITA) ตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และเสนอผลการดำเนินงานให้กรมศุลกากรทราบ เพื่อนำไปพิจารณาปรับปรุงการดำเนินงานในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในองค์กร รวมทั้งจัดทำแผนงาน (Road Map) ในการดำเนินงานของกรมศุลกากรให้เกิดความโปร่งใสอย่างเป็นรูปธรรม โดยผลการดำเนินงานของคณะทำงานฯ เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้กรมศุลกากรมีผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของกรมศุลกากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในภาพรวมได้คะแนน ITA เท่ากับร้อยละ ๘๖.๒๕ ซึ่งถือว่ามีความคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน

ระดับสูงมาก เมื่อทำการจัดอันดับผลคะแนนในระดับกรมจากจำนวน ๑๔๗ หน่วยงาน พบว่ากรมศุลกากรอยู่ในอันดับที่ ๓๑ ซึ่งสูงกว่าปี ๒๕๕๙ ที่ได้คะแนน ITA เท่ากับร้อยละ ๗๙.๐๙ อยู่ในอันดับที่ ๘๘ จาก ๑๔๘ หน่วยงาน และปี ๒๕๕๘ ที่ได้คะแนน ITA เท่ากับร้อยละ ๗๕.๓๗ อยู่ในอันดับที่ ๑๑๙ จาก ๑๔๘ หน่วยงาน

๓. ผลการดำเนินการเพื่อประเมินประสิทธิภาพของแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของกรมศุลกากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ มีผลการประเมินตามตัวชี้วัดที่ ๑ เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด แต่ผลการประเมินตามตัวชี้วัดที่ ๒ และตัวชี้วัดที่ ๓ ไม่สามารถเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด เนื่องจาก การดำเนินการทางวินัยจะต้องเป็นไปด้วยความถูกต้อง รอบคอบ รัดกุม และเป็นธรรม ทำให้การดำเนินการทางวินัยมีกระบวนการและรายละเอียดหลายขั้นตอน จึงไม่สามารถทำให้แล้วเสร็จได้อย่างโดยเร็ว การลงโทษทางวินัยกับเจ้าหน้าที่ที่ทุจริตและประพฤติมิชอบที่ล่าช้า อาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้จำนวนของเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ที่ทุจริตและประพฤติมิชอบไม่ลดลง เนื่องจากกรมศุลกากรขาดกรณีตัวอย่างให้แก่เจ้าหน้าที่กรมศุลกากรคนอื่น ๆ ได้รับทราบถึงผลของการกระทำทุจริตและประพฤติมิชอบเพื่อเป็นสิ่งเตือนใจให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริตและไม่กล้ากระทำความทุจริตใด ๆ

๔.๓ ปัจจัยสนับสนุนและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของกรมศุลกากร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐

ปัจจัยสนับสนุน

๑. ผู้บริหารทุกระดับ และผู้บริหารของหน่วยงานทุกภาคส่วนของกรมศุลกากรให้ความสำคัญและความร่วมมือในการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฯ และสนับสนุนและส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ร่วมดำเนินการในกิจกรรมและการอบรมในหลักสูตรต่างๆ ภายใต้โครงการของแผนปฏิบัติการฯ

๒. กรมศุลกากรมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่เป็นประโยชน์และรองรับต่อการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ที่มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาการควบคุมทางศุลกากรด้วยการบริหารความเสี่ยง เช่น โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ Local Profile สำนักงานศุลกากรและด่านศุลกากรและวัตถุประสงค์ในการถ่ายทอดความรู้แก่เจ้าหน้าที่ของกรมศุลกากร เช่น โครงการเรียนรู้ประมวลจริยธรรมด้วยตนเอง โครงการให้ความรู้และเผยแพร่การดำเนินการทางวินัยและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ และโครงการตามรอยคำสอนพ่อ สืบสานพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัส เป็นต้น

๓. กรมศุลกากรมีการนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมทางศุลกากร เช่น ระบบตรวจสอบตู้คอนเทนเนอร์สินค้าด้วยเครื่อง X - Ray ระบบติดตามทางศุลกากร (E – Lock) ระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV, Video Camera และ Mobile Phone Camera) ซึ่งเป็นระบบที่ช่วยสนับสนุนการดำเนินโครงการปรับเปลี่ยนกระบวนการตรวจปล่อยสินค้าขาเข้าทางบก ทางทะเล และอากาศ

ปัญหาอุปสรรค

๑. กรมศุลกากรได้มีคำสั่งเพื่อโยกย้ายข้าราชการ และบรรจุแต่งตั้งข้าราชการใหม่ในช่วงระหว่างปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ (เช่น ตามคำสั่งกรมศุลกากร ที่ ๔๗/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๐ เรื่อง ย้ายข้าราชการ) ทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่องของการดำเนินการ การประสานงาน การติดตามและรายงานผลตามแผนปฏิบัติงาน (Action Plan) ของแต่ละโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการฯ เนื่องจากข้าราชการที่ย้ายไปที่แต่ละส่วนงานใหม่และเจ้าหน้าที่บรรจุใหม่ยังไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างทันทั่วทั้งที่ โดยจะต้องใช้เวลาในการศึกษาและรับการถ่ายทอดงาน และสอนงานก่อนปฏิบัติงานจริง

๒. กระบวนการรับเรื่องร้องเรียนกำหนดให้กรมศุลกากรไม่สามารถปฏิเสธการรับเรื่องร้องเรียนจากผู้ร้องเรียนได้ กล่าวคือ ต้องรับเรื่องร้องเรียนไว้ก่อนและดำเนินการพิจารณาข้อเท็จจริงภายหลัง ทำให้สถิติจำนวนเรื่องร้องเรียนและร้องทุกข์ที่กรมศุลกากรรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ และ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีจำนวนถึง ๒๓๕ เรื่อง และ ๔๐๔ เรื่อง เรื่องที่ร้องเรียน ผู้ร้องเรียนให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือพยานหลักฐานไม่ชัดเจนหรือขาดพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อร้องเรียนทำให้ต้องมีการขอข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ร้องเรียน จึงทำให้การพิจารณาในบางเรื่องไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้อย่างรวดเร็ว และบางเรื่องผู้ร้องเรียนไม่ได้ให้ชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ หรืออีเมล ไว้ ทำให้ไม่สามารถติดต่อขอข้อมูลเพิ่มเติมได้ หรือบางกรณีก็เป็น การร้องเรียนเพื่อกลั่นแกล้งเจ้าหน้าที่ด้วยตนเอง อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงแล้ว พบว่า มีเรื่องร้องเรียนที่จะต้องส่งดำเนินการทางวินัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต จำนวน ๑ เรื่อง และ ๓ เรื่อง หรือคิดเป็น ร้อยละ ๐.๔๓ และ ๐.๗๔ ของเรื่องร้องเรียนที่รับมาทั้งหมด ตามลำดับ

๕. ข้อเสนอแนะ

๑. การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของกรมศุลกากรประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นเพียงปีเริ่มต้นของการปฏิรูปกรมศุลกากรไปสู่ “องค์กรศุลกากรคุณธรรม: โปร่งใส ไร้ทุจริต” และเพื่อให้กรมศุลกากรบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการเป็นองค์กรที่มีธรรมาภิบาล บุคลากรในองค์กรเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน กรมศุลกากรจึงควรสานต่อโครงการต่าง ๆ ภายใต้แผนปฏิบัติการฯ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยบรรจุโครงการและแผนปฏิบัติงานต่าง ๆ ภายใต้แผนปฏิบัติฯ พ.ศ. ๒๕๖๐ ลงในแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของกรมศุลกากรประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๒. แผนงาน/โครงการใหม่ ๆ ที่จะถูกบรรจุในแผนปฏิบัติฯ พ.ศ. ๒๕๖๑ จะต้องเป็นแผนงาน/โครงการที่จะช่วยส่งเสริมหรือสนับสนุนยุทธศาสตร์และส่งผลให้ตัวชี้วัดเป็นไปตามเป้าหมาย จึงควรมอบหมายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบตามตัวชี้วัดที่ ๒ และตัวชี้วัดที่ ๓ พิจารณากำหนดแผนงาน/โครงการ/แนวทางในการดำเนินการเพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการเป็นไปตามค่าเป้าหมายหรือตัวชี้วัดที่กำหนด